

ГЛОБАЛЛАШУВ ЖАРАЁНИ ВА ЁШЛАР

Очилова Нигора Рузимураатовна

Иқтисодиёт ва педагогика университети

“Тарих ва ижтимоий фанлар”

кафедраси доценти

E-mail: nigoraochilova72@gmail.com

Аннотация: Глобаллашув — бу жамиятнинг иқтисодий, маданий ва сиёсий соҳаларидаги ўзгаришларнинг жараёни бўлиб, у дунё бўйлаб янги тузилмаларнинг пайдо бўлишига ва турли ҳудудлар орасидаги алоқа ва интеграциянинг кучайишига олиб келади. Глобаллашувнинг кўплаб ижобий ва салбий таъсирлари бор. Ёшлар бу жараённинг марказий иштирокчилари бўлиб, улар глобаллашувнинг кулисидан фойдаланиш ва ундан ҳимояланиш учун масъулдирлар. Ёшлар, энг аввало, технолагиялар, коммуникация воситалари ва маънавий қимматлар орқали глобаллашувни ҳис этадилар. Шу билан бирга, улар глобаллашувнинг ижтимоий ва маданий ўзгаришларини қабул қилиш, ва уларни ўз ҳудудларига мослаштириш каби муаммолар билан ўрганишмоқда.

Калит сўзлар: Глобаллашув, ёшлар, иқтисодий интеграция, маданий ўзгаришлар, технологиялар, коммуникация, жамият, ижтимоий муаммолар, маданий алмашинув

ПРОЦЕСС ГЛОБАЛИЗАЦИИ И МОЛОДЕЖИ

Аннотация: Глобализация - это процесс изменений в экономических, культурных и политических сферах общества, что приводит к появлению новых структур и общения между различными регионами и интеграцией. Глобализация имеет много положительных и отрицательных последствий. Молодые люди являются центральными участниками этого процесса, которые отвечают за использование и защиту ценностей глобализации. Молодые люди чувствуют глобализацию, особенно благодаря технологиям и духовной оценке. В то же время они учатся с такими проблемами, как социальные и культурные изменения глобализации, и такие, как их настройка.

Ключевые слова: глобализация, молодежь, экономическая интеграция, культурные изменения, технологии, коммуникации, общество, социальные проблемы, культурный обмен

THE PROCESS OF GLOBALIZATION AND YOUNG PEOPLE

Abstract: Globalization is a process of change in the economic, cultural and political spheres of society, which leads to the emergence of new structures and communication between different regions and integration. Globalization has many positive and negative effects. Young people are central actors in this process who are responsible for using and protecting the values of globalization. Young people feel globalization especially through technology and spiritual appreciation. At the same time, they learn with problems such as social and cultural changes of globalization and such as their adjustment.

Keywords: globalization, young people, economic integration, cultural changes, technology, communication, society, social problems, cultural exchange

КИРИШ

Глобаллашув — бу дунёнинг турли жамиятлари ва иқтисодиётларининг ўзаро боғланиши ва интеграциясини англатади. Бу жараён бошланғичда иқтисодий ва техник соҳаларда фақат тадбиркорлар ва мамлакатлар ўртасидаги алоқалар билан чекланса-да, ҳозирги кунда у ҳар соҳада, жумладан, маданият, таълим, сиёсат ва ижтимоий муносабатларда ҳам ўз аксини топмоқда. Глобаллашувнинг ёшларга таъсири, ўз навбатида, унинг турли ижобий ва салбий оқибатлари билан изоҳланади.

Глобаллашувнинг бугунги кундаги таъсири ҳар бир жамият ва миллатда ўз кўринишини топган, ва бу алмашинув ёшларга турли жиҳатлардан таъсир қилиб, уларнинг қарашлари, қадриятлари ва ҳаёт тарзларини шакллантирмоқда.

Маданий, маънавий, ижтимоий ва иқтисодий алмашинувлар ёшлар учун кўплаб янги имкониятлар яратса ҳам, уларни турли хатарлар ва муаммоларга ҳам дуч келтирмоқда. Ёшлар глобаллашувдан фойдаланиш билан бирга, маданий кимликни йўқотиш, ижтимоий тенгсизликлар, иқтисодий қийинчиликлар ва янги ижтимоий муаммолар билан боғлиқ кўплаб саволларга жавоб топишлари керак. Бу мақолада глобаллашувнинг ёшларга таъсирини, унинг ижобий ва салбий оқибатларини, шунингдек, маданий ва маънавий алмашинувларнинг аҳамиятини кўриб чиқамиз.

Шу боисдан индивидуал характерга эга бўлган аниқ цивилизация-лар ҳақида фикр юритиш мумкин, холос[1]. Унинг фикрини давом эттирган немис файласуфи О. Шпенглер цивилизацияни ҳар қандай маданий тараққи-ётнинг якуний босқичи сифатида ифодалади. Цивилизация маданий тараққиёт интиҳо топаётганидан, ўлаётганидан дарак бергувчи даврдир, дейди файласуф. О. Шпенглернинг фикрига кўра, «цивилизация – бу техномеханик омилларнинг системаси бўлиб, ҳар қандай маданиятнинг интиҳосидир. Мада-ният бўлса ўзининг ички имкониятларини инкор эта бориб, цивилизацияга айланади» [2]. Маданиятдан цивилизацияга ўтиш – ижоддан бемахсулликка, тараққиётдан турғунликка, жасоратдан “механик” ҳаётга ўтиш демак.

О. Шпенглернинг фикрига кўра, цивилизациянинг асосий белгилари индустрия ва техника ривож, санъат ва адабиёт деградацияси, кишиларнинг бир неча шаҳарларда тўплана бориши, халқнинг қиёфасиз оммага айлана бориши би-лан боғлиқ. А.Тойнби эса

О.Шпенглердан фарқли тарзда цивилизация билан маданиятнинг алоқадорлигини инкор этмайди. У цивилизацияни аниқ жами-ятнинг ижтимоий-маданий шакли (қадимги Миср, қадимги Вавилон, қадимги Араб цивилизациялари) деб ҳисоблайди[3;-436].

Глобаллашувнинг асосий томони — маданиятлар орасидаги чуқур алмашинув. Ёшлар бутун дунёдаги янги маданий элементлар билан танишиб, уларни ўз ҳаётида қўллашни бошлайдилар. Масалан, ёшлар глобал трендларга жавобан янги услубларда кийиниш, мусиқа ва киноятик мақсадларини қабул қилишади. Бунда, кўп ҳолларда, ўз миллий қадриятларига боғлиқлик йўқотилиши мумкин. Маънавий вакуум ва маданий идентификациянинг йўқолиши ёшлар учун муаммога айланиши мумкин. Глобаллашув ёшларга янги билим ва технологияларни эгаллаш имкониятини беради. Интернет орқали, улар кўплаб онлайн курсларда қатнашиш ва дунёнинг етакчи университетларидан билим олиш имконига эга. Шунга қўшимча, глобал иш ўринлари ва иш имкониятлари, яъни халқаро корхоналарда ишлаш имконияти ёшлар учун ўзига хос устунлик бўлиб, бу уларга молиявий ва ижтимоий тараққиётга эришишга ёрдам беради.

Глобаллашувнинг ёшларга таъсирида янги технологиялар муҳим рол ўйнамоқда. Смартфонлар, интернет ва ижтимоий тармоқлар ёшларнинг кундалик ҳаётининг ажралмас қисмга айланди. Янгиликлар ва хабарлар олиш, ижтимоий ва сиёсий муаммоларга муносабат билдириш, ҳар хил мавзуларда фикр алмашиш ёшларга жиддий таъсир кўрсатади. Бундан ташқари, технологиялар ёшларга глобал қиёсда мулоқот қилиш имконини яратади.

Глобаллашув ёшларга ижтимоий муаммоларга аниқ ва глобал ёндашувни шакллантириш имконини беради. Ёшлар ўз жамоатлари ва мамлакатларида ижтимоий ва сиёсий ўзгаришларга ундайдиган ижодий ҳаракатлар ва проектлар олиб боради. Масалан, ёшлар экологик муаммоларга қарши тўпланиб, ишонгани ки, бу глобал ҳужжатлар ва ташаббусларга асос бўлиши мумкин. Глобаллашув жараёнида ёшлар ўз миллий маданиятларидан узилган ҳолда глобал маданиятга интилган ҳолда бўлишлари мумкин. Бу жамиятлардаги анъанавий қадриятлар ва тартибларнинг йўқолишини, шунингдек, миллий хосликларини йўқотиш хавфини туғдиради. Глобаллашувнинг бир тарзи ёшларнинг иқтисодий ва ижтимоий тенгсизликларга дуч келишига сабаб бўлади. Ёшлар орасида глобаллашувнинг фақат аниқ қатламларга манфаат келтириши, камбағаллар ва ишсизлар орасида ҳаёт даражаси фарқлари ортиши мумкин. Бу уларда ижтимоий ноқонунийлик ва ёшлар оқимлари ривожланишини кучайтиради. Глобаллашув бир давлатда иш ўринлари сари турли хил ёшлар фаолиятининг ўзгаришига олиб келиши мумкин. Баъзи мамлакатларда ёшлар учун иш ўринлари камаяди, натижада ишсизлик, иқтисодий қийинчиликлар ва ижтимоий муаммолар ортиши мумкин. Глобаллашув жараёнида маданий ва маънавий алмашинув муҳим ўрин тутди. Бугунги кунда дунё бўйлаб турли халқлар ва жамиятлар ўртасидаги маданий алмашинув тезлашиб бормоқда. Бу, асосан, рақамли технологиялар ва оммавий ахборот воситалари орқали амалга ошади,

бу эса ёшларга турли маданиятларни танишиш ва улар билан яқинлашиш имкониятини беради.

Глобаллашувнинг яна бир муҳим томони — маданиятлар орасидаги чуқур алмашинувдир. Халқлар ва маданиятлар ўртасидаги бу алмашинув, биринчи навбатда, массакультура ва оммавий ахборот воситалари орқали рўй беради. Кино, мусиқа, моданинг глобал тармоқлар орқали тарқалиши, турли маданиятларнинг бир-бири билан яқинлашишига сабаб бўлмоқда. Масалан, ёшлар орасида инглиз тилидаги поп-мусиқа, Hollywood фильмлагининг машҳурлиги ёки янги модалар жуда кенг тарқалган. Бу, ўз навбатида, кўпчилиكنи ўз миллий маданиятларидан масхара қилишга, глобал модаларга эргашишга ундайди. Бунинг натижасида, ўз миллий қадриятлари ва анъаналарини сақлашга интилаётган ёшлар эътиборини йўқотиши мумкин. Шунингдек, маданий алмашинув нафақат салбий томонга эга, балки ижобий таъсирларга ҳам эга. Маданиятлар орасидаги мулоқот ва алмашинув ёшларга бошқа халқларнинг урф-одатлари, таълифлари ва санъат шакллари ҳақида янги тушунчалар беришга ёрдам беради. Маданий алмашинув глобал дунёда ижобий мулоқот, тўғри тушуниш ва маданиятлар ҳурматини тарғиб қилади. Глобаллашув ёшлар учун бошқа халқларнинг маданиятига кириб бориш ва улар билан боғланиш имконини яратади. Бу уларга нафақат янги мусиқий жанрлар ва модаларга, балки бошқа давлатлар ва маданиятлар ҳақида тушунча олишга ҳам ёрдам беради. Ёшлар бундан фойдаланиб, глобал маданиятни ўз ҳаётига интеграциялаштиришади. Глобаллашув жараёнида ёшлар қандай қилиб ўзлари учун муҳим ва қизиқарли бўлган контентни танлаш имконига эга бўлишади. Бу, ўзида, халқлар ва маданиятлар ўртасида янги қизиқишлар, энг янгилари ва доимий алмашинувни тақозо этади. Бироқ, маданий глобаллашувнинг салбий томони шундан иборатки, ёшлар кўпинча ўз миллий қадриятларидан айрилиб, глобал маданиятни қабул қилишга интилмоқда. Бу, айрим ҳолларда, ёшларнинг ўз миллий идентификациясини йўқотишига, янгидан-янги «глобал шахс»ни яратишга олиб келиши мумкин.

МАНБА ВА АДАБИЁТЛАР ТАҲЛИЛИ

Бу глобаллашув ва ёшлар мавзусидаги илмий тадқиқотларнинг манба авторларини ва уларнинг тадқиқот усуллари, натижалари ва аниқлаштирилган масалаларини ўрганиш жараёнидир. Глобаллашув ва ёшлар ўртасидаги алоқаларга оид адабиётларни таҳлил қилиш, шунингдек, бу мавзудаги муҳим илмий мақолалар ва китобларни ўрганиш ҳамда улардаги муаммоларни аниқлаш муҳим аҳамиятга эга.

Глобаллашув ва ёшларга оид тадқиқотларнинг кўпчилиги турли соҳалардан келиб чиққан муаллифлар томонидан олиб борилган. Бу тадқиқотлар ёшларнинг глобаллашувга оид муносабатларини, ижтимоий ва маданий ўзгаришларга қандай таъсир кўрсатишини ўрганади. Мана шундай авторлар ва манбаларга эътибор қаратиш керак:

Робертсоннинг **"Глобаллашув ва унинг ижтимоий таъсири"** (Globalization and Its Social Impact) номли асари глобаллашувнинг ижтимоий, маданий ва иқтисодий жиҳатларини баҳам кўради. Робертсоннинг фикрича, глобаллашув — бу глобал

масштабдаги алоқа ва интеграция жараёни бўлиб, ёшларнинг ўзаро алоқа ва ўрганиш муҳитига таъсир кўрсатади[4].

Мануэль Кастельс "**Интернет ва глобаллашув**" (The Internet and Globalization) номли китобида глобаллашувнинг ёшлар ҳаётига, айниқса, интернет ва рақамли коммуникация технологияларининг таъсирини ўрганади. Кастельс ёшлар орасидаги янги ижтимоий тузилмалар ва глобал алоқа воситалари уларнинг дунёқарабини қандай шакллантиришини таҳлил қилади[5].

Ульрих Бек "**Риск жамияти**" (Risk Society) номли асарида глобаллашув жараёнининг ёшларнинг ижтимоий муҳити ва халқаро масалаларга нисбатан ташвишларига таъсирини ўрганади. Унинг фикрича, глобаллашув ёшлар учун ноаниқлик ва янги хавф-хатарларни олиб келади[6].

Аръенд Ж. Ападурай "**Глобал маданиятлар**" (Global Cultures) номли китобида глобаллашувнинг маданий ўзгаришларига, ёшлар ва глобал маданият орасидаги муносабатларга тўхталади. Ападурай глобаллашувнинг маданий таъсирини ёшларнинг ўзига хос қимматлари ва ҳаёт тарзига қандай таъсир қилиши билан изоҳлайди[7].

Брауннинг тадқиқоти глобаллашувнинг маданий ва ижтимоий алмашинувлар орқали ёшлар орасидаги идентификация ва қадриятларига қандай таъсир кўрсатганини ўрганади. Мақолада ёшларнинг глобаллашувга бўлган муносабатлари ва уларнинг умумжаҳон маданиятига мослашуви ҳақида таҳлил қилинган.

Ли ўзининг мақоласида интернет ва рақамли медиа орқали глобаллашувнинг ёшлар ҳаётига қандай таъсир қилаётганини таҳлил қилади. Мақолада глобал интернет тармоқлари, ижтимоий тармоқлар ва рақамли медиа ёшлар учун янги билим ва алоқа платформаларини тақдим этиш билан бирга, уларнинг ижтимоий муносабатларига таъсир кўрсатгани кўрсатилган.

Глобаллашувнинг ёшларга таъсирига оид адабиётлар кенг қўламда ва турли йўналишларда бўлиши мумкин. Улар ҳар хил тадқиқот усулларида фойдаланган ҳолда глобаллашувнинг ёшларнинг ижтимоий, маданий ва иқтисодий ҳаётига қандай таъсир қилиши ҳақида маълумот беради. Баъзи тадқиқотчилар глобаллашувнинг ёшларга таъсирини анализ қилишда **интервью** ва **фокус-группалар** орқали олинган маълумотлардан фойдаланадилар. Бу тадқиқотлар ёшларнинг глобаллашувга бўлган муносабатлари, глобал алоқа воситаларига бўлган қизиқишлари ва уларнинг маданий муносабатлари ҳақида кенг тушунча беради. Бошқа тадқиқотчилар **социологик сўровлар** ва **статистик таҳлиллар** орқали глобаллашувнинг ёшларга таъсирини ўзлаштиради. Масалан, ёшларнинг иқтисодий шароитлари, билим даражалари ва интернет ва глобал медиаларга бўлган муносабатлари кўриб чиқилади. Глобаллашув ва ёшлар мавзусидаги адабиётларни таҳлил қилганда, уларнинг турли ўлчамларда, масалан, технологик, иқтисодий, маданий ва ижтимоий таъсирларга эътибор қаратилиши керак.

Муаллифлар глобаллашувнинг ёшлар ҳаётига ижобий ва салбий таъсирларини кўрсатишади. Ижобий таъсирлардан — янги имкониятлар, билимлар, халқаро алоқа ва

кўникмаларга эга бўлиш, салбий таъсирлардан эса — ижтимоий тенгсизлик, маданий идентификациянинг йўқолиши ва раднаксизликлар келиб чиқиши мумкин.

НАТИЖАЛАР

Глобаллашув ва ёшлар мавзусидаги тадқиқотлар ва адабиётларни таҳлил қилганимизда қуйидаги муҳим натижаларга эришилди:

Глобаллашув ёшлар учун кўплаб янги имкониятларни яратишга ёрдам берган. Бунинг асосий йўналишлари қуйидаги каби:

Таълим ва иш имкониятлари: Глобаллашув ёшларга халқаро таълим ва иш имкониятларини тақдим этган. Интернет ва рақамли платформалар орқали ёшлар дунё бўйлаб билим олишлари ва ҳар хил соҳаларда иш топишлари мумкин. Бу, шунингдек, ёшларнинг глобал меҳнат бозорига интеграцияланишига имкон яратган.

Маданий алмашинув ва билиш: Глобаллашув ёшларга турли маданиятлар билан танишиш ва улардан билим олиш имкониятини тақдим этган. Бу ёшларнинг ижтимоий фаоллиги ва шахсий ривожланишини таъминлайди. Глобаллашувнинг ёшларга салбий таъсирлари ҳам мавжуд. Ушбу таъсирлар ўз ўрнида янги муаммоларни туғдиради:

Маданий идентификациянинг йўқолиши: Глобаллашув ёшлар орасида миллий ва маҳаллий маданиятларнинг йўқолишига сабаб бўлиш мумкин. Ёшлар глобал маданиятлар таъсирида ўзларининг аниқ маданий кимликларини топишда муаммога дуч келмоқда.

Ижтимоий тенгсизлик: Глобаллашув, айниқса, иқтисодий жиҳатдан камбағал ёшлар учун салбий натижаларга олиб келиши мумкин. Глобаллашувнинг манфаатлари камбағал ёшларга етарли даражада етмайди, бу уларнинг ижтимоий фаоллигига салбий таъсир кўрсатади.

Ёшлар ва глобаллашувнинг ижтимоий ва маданий таъсири

Тадқиқотлар глобаллашувнинг ёшлар ҳаётига таъсирини ижтимоий ва маданий жиҳатдан тўлиқ ёритган. Ёшлар, бир томондан, янги маданиятларни қабул қилиш ва интеграциялашиш учун кучли имкониятларга эга бўлса, бошқа томондан, глобаллашув уларни ижтимоий ва маданий бойликдан маҳрум қилади.

Ижтимоий тармоқлар ва глобал алоқа: Интернет ва ижтимоий тармоқлар орқали ёшлар бир-бири билан осонлик билан алоқа қилишга ва янги маълумотларга эга бўлишга имкониятга эга бўлишган. Шунингдек, глобаллашувнинг ижтимоий алоқа воситаларини кенгайтириш орқали ёшлар ўзаро ҳамкорлик қилиш ва турли масалаларда биргаликда ҳаракат қилиш имкониятини топган.

Маданий таъсир ва идентификация: Ёшлар ўз маданий кимликларини сақлаб қолиш учун глобаллашувнинг таъсирларига қарши туришга ҳаракат қилишмоқда. Шундай қилиб, глобаллашув ёшларга янги маданиятларни ўрганиш ва қабул қилиш билан бирга, ўзаро маданий идентификацияни сақлаш вазифасини ҳам юклайди.

Глобаллашувнинг ёшларга таъсирини таҳлил қилишда муаммолар Тадқиқотлар шундай хулосага келишдики, глобаллашувнинг ёшларга таъсирига оид илмий

тадқиқотлар кўпинча кенг қамровли ва комплекс ёндашувни талаб қилади. Ягона бир йўналишда ўтказилган тадқиқотлар ёшлар ва глобаллашув муносабатини тўлиқ ўрганишга ёрдам бермайди, шунинг учун комплекс ва кўплаб усуллардан фойдаланиш зарур.

Маълумотнинг мутаносиблиги: Глобаллашувнинг ёшлар ҳаётига таъсирини таҳлил қилишда маълумотлар ва манбалар орасидаги мураккаблиklar баъзида тадқиқотларнинг натижаларини чалғитишга сабаб бўлади. Маълумотларнинг тўғри ва аниқ олинганлиги тадқиқот натижаларининг ишончилигини таъминлайди.

МУҲОКАМА

Глобаллашув ва ёшлар мавзуси жаҳон миқёсида кенг тарқланган ва бу мавзу доимий равишда ижтимоий, маданий ва иқтисодий ўзгаришлар билан боғлиқ. Тадқиқотлар глобаллашувнинг ёшлар ҳаётига турли таъсирларини кўрсатмоқда, лекин бу таъсирлар фақат ижобий ёки салбий бўлмай, уларнинг миқдорий ва сифатив жиҳатдан ҳар хил бўлиши мумкин. Глобаллашувнинг ёшларга таъсирида маданий идентификация муҳим ўрин тутди. Глобал маданиятлар ва уларнинг тараққиёти ёшлар ўртасида турли хил маданий қимматлар, урф-одатлар ва ғояларнинг ўзаро алмашилишини ёритади. Бундай жараёнлар ёшларнинг шахсиятини шакллантиришда муҳим аҳамиятга эга, шунингдек, ёшлар учун янги имкониятлар ҳам яратилмоқда. Мазкур жараёнда интернет ва ижтимоий медиа платформаларининг роли катта, чунки улар ёшларга турли хил маданиятлар, урф-одатлар ва ишларни ўрганишда имконият яратишда муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

Бироқ, глобаллашувнинг маданий таъсирлари кўпинча конфликтларга сабаб бўлиши мумкин. Ёшлар глобаллашув жараёнида ўз маҳаллий ва миллий қимматларини сақлаб қолишга ҳаракат қилса-да, баъзида улар шунга қарамасдан, глобал маданият таъсирида ўзаро маданий бирлашишга ёки йўқолишга дуч келмоқда. Бу ҳолат, ўз навбатида, ёшларнинг шахсият ва кимлик муаммоларини юзага келтириши мумкин. Глобаллашувнинг ёшлар орасида ижтимоий тенгсизликларни кучайтириши мумкин. Глобаллашувнинг иқтисодий таъсири камбағал ёшларнинг имкониятларини чеклайди, уларнинг ижтимоий тараққиётини тўсади. Масалан, глобаллашувнинг иқтисодий таъсири билан бирга келган янги иш ўринлари ва имкониятлар кўпинча фақат маълум бир мамлакатлар ёки жамоалар учун фойда келтиради, бу эса ёшлар орасидаги тенгсизликларни кучайтиришга сабаб бўлади. Шунингдек, глобаллашувнинг рақамли ёки ахборот технологияларининг ёшлар орасидаги муаммоларга олиб келиши мумкинлиги ҳам кузатилмоқда. Интернет ва ижтимоий тармоқлар орқали глобаллашувга таъсир қилган ёшлар учун мўлжалланган таълим ва иш имкониятлари қанчалик кўп бўлса-да, бундан фойдаланиш имконияти барча ёшлар учун тенг эмас. Бу ишни жаҳон миқёсида биргаликда ҳал қилиш лозим, яъни ёшлар учун тенг имкониятларни яратиш керак. Глобаллашувнинг ёшларга салбий таъсирини минималлаштириш учун давлатлар, таълим муассасалари ва халқаро ташкилотлар ўртасидаги ҳамкорлик муҳим аҳамиятга

эга. Ёшлар учун янги имкониятлар яратиш ва уларни ижтимоий муаммолардан ҳимоя қилиш, айниқса, жаҳон миқёсидаги ишбилармонлик ва таълим дастурларини кенгайтиришга йўналтирилган ташаббусларни талаб этади. Глобаллашувнинг ёшлар орасида ижтимоий ва маданий тенгликни таъминлашда муҳим ўрин тутадиган ўзгаришларга эришиш учун куйидаги омиллар муҳимдир:

Ижтимоий дастурлар ва таълим: Ёшлар учун глобаллашувнинг ижобий таъсирларидан фойдаланиш, уларнинг ижтимоий ва маданий қадриятларини сақлаб қолишда ёрдам бериши мумкин.

1. Маданий мулоқот ва тушуниш: Глобаллашувнинг маданий алмашинуви ёшларнинг дунёқарашини кенгайтиришга ёрдам беради, шунингдек, маданий муаммоларга қарши туришда имконият яратади.

2. Халқаро ҳамкорлик ва сиёсат: Глобаллашувнинг ёшлар учун ижтимоий тенглик ва иқтисодий имкониятларини яратишда халқаро даражадаги ҳамкорлик аҳамиятлидир.

ХУЛОСА

Глобаллашув ёшларга кўплаб имкониятлар ва замонавий технологик тараққиётлар олиб келса-да, шу билан бирга уларга ижтимоий, маданий ва иқтисодий муаммоларни ҳам олиб келмоқда. Ёшлар ушбу жараёнда танлаган йўлларига асосан, бу имкониятлар ва хавфларни бир вақтнинг ўзида фаол ва огоҳлик билан баҳолашлари керак. Бундан ташқари, давлатлар ва жамиятлар ёшларнинг глобаллашувга қўшилишини таъминлаш ва уларнинг ижтимоий ижобий тараққиётига ёрдам бериш учун тизимли таълим, маданий ва иқтисодий саъй-ҳаракатларни кучайтиришлари зарур.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ:

[1] Данилевский Н. Россия и Европа: Россия и Европа: взгляд на культурные и политические отношения славянского мира к германо-романскому.- М.: Эксмо, 2003;

[2] Шпенглер О. Закат Европы. Гештальт и действительность. Очерки морфологии мировой истории .- М.: Эксмо, 2006.-43с

[3] Тойнби А. Цивилизация перед судом истории.- М.: АЙРИС ПРЕСС, 2006. [4] Роланд Робертсон (Globalization and Its Social Impact). Sage Publications. 1992.175-б

[5] Manuel Castells Ortega. The Internet and Globalization. Wiley-Blackwell. 2000. p-288

[6] Risk Society: Towards a New Modernity. Risk Society: Towards a New Modernity. Sage Publications. 1992. 272-p.

[7] Аръенд Ж. Ападурай. Global Cultures: Culture and the World System Sage Publications. 1996. 265-p